

nuanci la ekzistantan prepoziciaron per kunmetoj, kiel ekz. el-sub, de-sur, el-inter, ek-de, dis-de, ek-el. Simile al tiaj kunmetoj rolas prepoziciaj esprimoj kiel »flanke de« (iom arkaismiĝinta, kial?), »fare de«, »kaŭze de«, »cele al«, »dank'al«, »spite al« (aŭ analogie al dank'al: spit'al). Laŭ »dank'al« oni komencis uzi »far'de«, kiun esprimon oni fine mallongigis ĝis **far**. Rimarkeblas ke speciale en nia scienca literaturo tiu **far** havas multajn adeptojn, supozeble pro ĝia simileco al la franca **par** (kun ekvivalentoj en aliaj eŭropaj lingvoj). Oni argumentas ke, se ni rajtas fari el prepozicio verbon (peri, antaŭi, ĉirkaŭi), inverse oni ankaŭ rajtas fari el verbo (kaj el aliaj radikoj) prepoziciojn. Oni eĉ reliefigis la evolueblojn rezultantajn el tio: amason da prepozicioj kiel: kaŭz, cel, rond kaj eĉ verk, skrib, lud, rol.

Jen kelkaj argumentoj pripensindaj kaj pripesindaj kontraŭ la familio de la far-prepozicioj. La plimulto de la Esp-aj radikoj ne estas kompletaj vortoj, sed postulas kompletigon per gramatikaj finaĵoj. Nur la substantiva finaĵo estas en poezio kaj escepte en alia okazo ellasebla. Sekve **far** estus nenio alia ol **faro** (far'). Ekzistas kelkaj malmultaj fundamentaj vortoj ne bezonantaj kompletigon per gramatika finaĵo: ili estas prepozicioj, adverboj, konjunkcioj kaj similaj elementaj vortoj. Nu, konkludi ke per uzo de la nura radiko ni ricevas pli multe da tiaj elementaj vortoj, do pli da prepozicioj, adverboj, konjunkcioj, tio signifus enkonduki regulon de matematika renverseblo. Ni irus la vojon de Ido. Aliflanke, laŭ kia logiko ekz. la esprimo »akcepto far sinjoro A.« devas havi la sencon: akcepto fare **de** kaj ne: fare **al**...? Finfine, esprimoj kiel »konstruita far fizikistoj«, »eltrovita far esploristoj« (vidu Scienca Revuo No. 61) pekas kontraŭ la Fundamento, kiu klare preskribas ke la prepozicio indikanta la aganton post pasivo estas: **de**.

E. Sonnenfeld

KELKAJ KOREKTOJ KAJ KOMENTOJ

pri artikoloj aperintaj en S. R. 15, n-ro 59—60

(1) KONTRIBUO AL LOGIKA SCIENCA TERMINARO (Maurice Lewin): Sur p. 74 sub 3. **-gramo** kaj sub 5. **Bio-** la verkinto kvarfoje erare uzis la radikon »rekord« anstataŭ la ĝusta »registr«. La anglajn vortojn »to record, recorder ktp« oni ne traduku per la esperanta »rekord«, ĉar oni ne konfuzu »registri« kaj »rekordi«! En la artikolo do devas teksti jene: **registraĵo, registra folio, registrilo de vivfenomenoj, registra folio de biografo**.

(2) PROBLEMOJ DE LA ESTINGANTA PRESKRIPTO EN RILATO AL LA BULGARA CIVILA JURO (L. Mihajlov), p. 79—86:

La vorto PRESKRIPTO ja troviĝas en PV kaj Grand Dictionnaire (G. Waringhien); tamen en la artikolo de M., en kelka kunteksto mi preferus eviti la fremdvorton kaj uzi la esperantajn terminojn »**rajto-perdiĝo**« (Christaller) aŭ »**validlimo**« (Christaller).

R. Haferkorn

SCIENCA REVUO, eldono de Internacia Scienca Asocio

Esperantista, Vol. 16. n-ro 3/4 (1965)

621.41 : 629.179.1

LADBLOK-KAJ LAD-EKZAMENOJ PER ULTRASONO EN DANUBA FERUZINO

József Tar (Hungario)

La sturma ĉenreakcia ritmo de evoluo estas karakteriza nuntempe sur la kampo de scienco kaj tekniko. La konstruistoj, realigistoj preskaŭ ĉiutage surprizas la mondon per iu maŝino aŭ kuraĝa meĥanismo superanta ĉiun homan imagon. La inĝenieroj kalkulas pri altkvalitaj materialoj ĉe planado kaj fabrikado de maŝinoj kaj meĥanismoj kun alta laborprodukto kaj fidiindeco. La metalurgio havas ne malgrandajn taskojn por kontentigi la severajn kvalitajn kondiĉojn. Ne nur la metalurgio kaj tekniko, sed ankaŭ la material-ekzameno je devas disvolviĝi konforme al la evoluo. Hodiaŭ en iu metalurgia kombinumo oni ne plu eblas kontentigi altnivelajn kondiĉojn sen material-ekzameno, disponanta pri famkonataj kaj modernaj instrumentoj.

Enkonduko de ultrasonaj material-ekzamenaj procedoj en la industrion, krome la rapida perfektigo de l' ultrasonajaparatoj dum la lastaj dek jaroj donis por la metalurgio idealan material-ekzamenan instrumenton ne kaŭzanta rompdifekton. Efektiviĝis la plej aŭdacaj imagoj, ĉar ebligis rapida kaj nemultekosta — sur la tuta volumeno disetendiĝanta — ekzameno de produktoj. La ultrasena material-ekzame-